

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนการเพาะเลี้ยงสาหร่ายพันธุส์ไปรุลิน่า ครั้งนี้ได้ใช้วิธีการศึกษา ดังนี้

31 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้จะทำการศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนการเพาะเลี้ยงสาหร่ายพันธุส์ไปรุลิน่า โดยศึกษาจากงบการเงินของบริษัทกรีนไคมอนด์ จำกัด ในรอบระยะเวลา 3 ปี คือปี พ.ศ. 2545-2547 เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากงบการเงินของปี พ.ศ. 2547 เป็นฐานเพื่อใช้ในการประเมินโครงการในปีต่อไปเป็นระยะเวลา 10 ปีคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548-2556

32 วิธีการศึกษา

ข้อมูลที่น่ามาศึกษา ได้เก็บรวบรวมจากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1) ข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และนโยบายบัญชีจากหัวหน้าฝ่ายบัญชี และพนักงานในแผนกผลิตของบริษัทกรีนไคมอนด์ จำกัด

2) ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากเอกสารของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ สาขาเชียงใหม่ เป็นต้น และค้นคว้าจากวารสาร หนังสือ สิ่งพิมพ์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

33 การเก็บข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการศึกษา แยกเป็น 2 ส่วน คือ

1) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายบัญชี และพนักงานในแผนกผลิตของบริษัทกรีนไคมอนด์ จำกัด สรุปข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มีดังนี้

1.1) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของบริษัทกรีนไคมอนด์ จำกัด จะเป็นข้อมูลเชิงนโยบายในการดำเนินงาน และทิศทางการขยายตัวของธุรกิจ ประกอบด้วย

(1) การเพิ่มขึ้นของยอดขาย กล่าวคือในปี พ.ศ. 2547 บริษัทได้รับคำสั่งผลิตจากผู้จำหน่ายสาหร่ายอัดเม็ดตราฮีท้อ **H-Life** โดยทำสัญญาว่าจ้างเป็นระยะเวลา 10 ปี สัดส่วนในการว่าจ้างให้ผลิตคิดเป็นร้อยละ 60 ของยอดการผลิตทั้งหมดของกิจการ

(2) การขยายการผลิต โดยการสร้างฐานการผลิตเพิ่มที่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เนื่องจากคำสั่งซื้อเพิ่มจากผู้จำหน่ายสาหร่ายอัดเม็ด ตรา **H-Life** ในปี พ.ศ. 2547 ทำให้ต้องมีการลงทุนในที่ดิน อาคาร โรงงาน เครื่องมือ เครื่องใช้ในโรงงาน เป็นเงิน 41,742,327.57 บาท

(3) การจัดหาแหล่งเงินทุนของกิจการ โดยการกู้ยืมจากธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ทำสัญญาการกู้ยืมครั้งแรกเมื่อปีพ.ศ. 2546 วงเงิน 18,000,000 บาท และกู้เงินครั้งที่ 2 เมื่อพ.ศ. 2547 วงเงิน 8,925,000 บาท โดยใช้บัญชีเงินฝากประจำ 12 เดือนเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน และธนาคารคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี

(4) การขยายส่วนแบ่งตลาดให้มีส่วนเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5 ของส่วนแบ่งตลาดปกติ

(5) การเพิ่มยอดขายร้อยละ 10 จากฐานการจำหน่ายในปีเดิม

1.2) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบัญชีของบริษัทกรีนไคมอนด์ จำกัด จะสัมภาษณ์เกี่ยวกับนโยบายบัญชีของบริษัทเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์งบการเงินของบริษัท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

(1) นโยบายการคิดค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนให้ใช้วิธีเส้นตรงตามประมาณการอายุการใช้งานของสินทรัพย์นั้น ๆ

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	อายุการใช้งาน
ที่ดิน	ไม่มี
อาคาร	20 ปี
โรงงาน	20 ปี
เครื่องมือเครื่องใช้ในโรงงาน	5 ปี
เครื่องใช้สำนักงาน	5 ปี
ยานพาหนะ	5 ปี

(2) นโยบายเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารมีดังนี้

- การเพิ่มเงินเดือนในส่วนของการขายและบริหารจะเพิ่มขึ้นตามนโยบายการปรับค่าจ้างแรงงานของกิจการ คือเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 5 ของปีที่ผ่านมา
- ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องจักรจะเพิ่มขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อร้อยละ 6 ของปีที่ผ่านมา

- ค่าเดินทางและค่าพาหนะ บริษัทเห็นว่าค่าเดินทางและค่าพาหนะขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันที่เปลี่ยนแปลง ราคาน้ำมันมักจะปรับค่าตามอัตราเงินเฟ้อ ดังนั้นการประมาณการว่าราคาน้ำมันจะเพิ่มตามอัตราเงินเฟ้อ คือร้อยละ 6 ในแต่ละปี

- ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด เป็นค่าใช้จ่ายประเภทค่าธรรมเนียมธนาคารหรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ ดังนั้น บริษัทจึงมีนโยบายให้มีอัตราการเพิ่มเท่ากับอัตราเงินเฟ้อ คือร้อยละ 6

1.3) ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ฝ่ายผลิตของบริษัทกรีน ไดมอนด์ จำกัด จะเป็นข้อมูลที่ใช้ในการวางแผนการผลิต ประกอบด้วย

(1) กำลังการผลิตสำหรับรายผง ปัจจุบันสามารถผลิตได้จำนวน 30 ตัน/ปี หรือคิดเป็น 30,000,000 กรัม และกำลังการผลิตสูงสุดไม่เกิน 100 ตัน/ปี ซึ่งสามารถนำไปบรรจุเป็นสำหรับอัดเม็ด 500,000 ขวด (สำหรับอัดเม็ด 1 ขวดจะใช้สำหรับผงหนัก 60 กรัม)

(2) กิจกรรมนโยบายเพิ่มกำลังการผลิตร้อยละ 10 จากปริมาณการผลิตของปีก่อน

(3) ต้นทุนการผลิต เช่น ธาตุอาหาร ปุ๋ย และแก๊ส จะมีอัตราการเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 ตามอัตราเงินเฟ้อ

2) ข้อมูลจากงบการเงินของบริษัทกรีน ไดมอนด์ จำกัด ในรอบระยะเวลา 3 ปี คือ ปี พ.ศ. 2545-2547 เพื่อเก็บรวบรวมตัวเลขเกี่ยวกับต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ดอกเบี้ยจ่าย รายได้ โดยใช้ข้อมูลของปีพ.ศ. 2547 เป็นปีฐานในการประเมินโครงการในปีต่อไป งบการเงินของบริษัทกรีน ไดมอนด์ จำกัด ประกอบด้วย

2.1) งบดุล (Balance Sheet)

2.2) งบกำไรขาดทุน (Income Statement)

2.1) งบดุล หมายถึง งบที่แสดงฐานะการเงินของกิจการว่า กิจการมีสินทรัพย์หนี้สิน และทุน ณ วันใดวันหนึ่ง เป็นจำนวนเท่าใด งบดุลของบริษัทกรีน ไดมอนด์ จำกัด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545-2547 แสดงได้ดังนี้

บริษัท กรีนไคมอนด์ จำกัด

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545-2547

รายการ	2545	2546	2547
สินทรัพย์			
สินทรัพย์หมุนเวียน			
เงินสดในมือ และเงินฝากธนาคาร	(2) 339,476.97	600,647.83	6,717,956.13
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ	2,536,908.78	4,749,120.52	5,460,210.77
สินค้าคงเหลือ	6,400,729.46	7,614,249.68	2,214,249.68
ดอกเบี้ยค้างรับ		449,685.96	
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	198,845.73	730,483.11	5,587,218.10
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	9,475,960.94	14,144,187.10	19,979,634.68
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน			
เงินให้กู้กรรมการ		5,995,811.41	
ที่ดินอาคาร และอุปกรณ์ สุทธิ	(3) 5,179,680.78	13,639,545.00	48,704,293.71
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	5,179,680.78	19,635,356.41	48,704,293.71
รวมสินทรัพย์	14,655,641.72	33,779,543.51	68,683,928.39
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
หนี้สินหมุนเวียน			
เจ้าหนี้การค้า	1,014,715.52	3,033,660.02	1,677,941.70
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	395,712.00		1,715,131.00
ส่วนของเงินกู้ระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี		1,164,940.00	3,900,000.00
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		5,524.44	
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	12,000.00	31,713.75	
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		77,305.61	
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	35,388.32	127,967.77	21,104,415.53
รวมหนี้สินหมุนเวียน	1,457,815.84	4,441,111.59	28,397,488.23
หนี้สินระยะยาว			
หนี้สินตามสัญญาเช่าซื้อ	275,892.00	2,222,295.98	2,241,937.00
เงินกู้ยืมจากกรรมการ	12,214,044.69		
เงินกู้ระยะยาว		18,000,000.00	25,125,000.00
รวมหนี้สินระยะยาว	12,489,936.69	20,222,295.98	27,366,937.00
รวมหนี้สิน	13,947,752.53	24,663,407.57	55,764,425.23
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น 1,000,000 หุ้นละ 10	10,000,000.00	10,000,000.00	10,000,000.00
หุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้วเต็มมูลค่า	10,000,000.00	10,000,000.00	10,000,000.00
ขาดทุนสะสม	(9,292,110.81)	(1,333,550.02)	2,919,503.16
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	707,889.19	8,666,449.98	12,919,503.16
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	14,655,641.72	33,329,857.55	68,683,928.39

ที่มา : จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ สาขาเชียงใหม่

22) งบกำไรขาดทุน หมายถึง งบที่แสดงถึงผลการดำเนินงานของกิจการในรอบระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง งบกำไรขาดทุนของบริษัทกรีน ไดมอนด์ จำกัด สำหรับรอบระยะเวลา 3 ปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545-2547 แสดงได้ดังนี้

บริษัท กรีน ไดมอนด์ จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปี สิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2545-2547

รายการ	2545	2546	2547
รายได้จากการขายสินค้า	15,383,384.49	30,368,984.03	82,000,000.00
หัก ต้นทุนขาย	8,302,530.86	11,225,388.03	44,810,000.00
กำไรขั้นต้น	7,080,853.63	19,143,596.00	37,190,000.00
หัก ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	(5) 9,539,751.26	11,095,275.94	35,410,167.73
กำไรเบื้องต้น	(2,458,897.63)	8,048,320.06	1,779,832.27
บวก ดอกเบี้ยรับ	283.55	450,064.03	0
บวก รายได้อื่น	161,970.90	46,035.49	4,755,015.08
กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่ายและภาษี	(2,296,643.18)	8,544,419.58	6,534,847.35
หัก ดอกเบี้ยจ่าย	51,993.03	580,334.35	1,443,568.83
กำไรก่อนหักภาษี	(2,348,636.21)	7,964,085.23	5,091,278.52
หัก ภาษีเงินได้นิติบุคคล	0.00	5,524.44	838,225.34
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	(2,348,636.21)	7,958,560.79	4,253,053.18

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

หมายเหตุ 1 นโยบายการเงินของบริษัทกรีน ไดมอนด์ จำกัด แสดงงบการเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545, 2546 และ 2547 โดยเกณฑ์บันทึกบัญชีจะใช้เกณฑ์คงค้าง

หมายเหตุ 2 เงินสดและเงินฝากธนาคารจำนวน 6,717,956.13 บาท ประกอบด้วยเงินสด จำนวน 217,650.25 บาท เงินฝากธนาคารประเภทออมทรัพย์ 1,242,432.07 บาท และเงินฝากประจำประเภท 12 เดือน จำนวน 5,257,873.81 บาท

หมายเหตุ 3 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ แสดงตามราคาทุน ณ วันที่ซื้อหรือได้มาหรือก่อสร้างแล้วเสร็จ หักค่าเสื่อมราคาสะสมคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานโดยประมาณของสินทรัพย์แต่ละประเภทโดยไม่คำนึงถึงมูลค่าซาก อัตราค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์อยู่ระหว่างร้อยละ 5-20 ต่อปี ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ที่ได้รับจากการบริจาค ซึ่งนำมาใช้ในการดำเนินงานก่อให้เกิดรายได้โดยตรง รับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

หมายเหตุ 4 เงินกู้ยืมระยะยาว ประกอบด้วยวงเงินการกู้ยืมตามสัญญาปีพ.ศ. 2546 จำนวน 18,000,000 บาท และปีพ.ศ. 2547 จำนวน 8,925,000 บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี

หมายเหตุ 5 ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ประกอบด้วย

รายการ	จำนวน(บาท)
เงินเดือน	17,986,813.05
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องจักร	274,499.30
ค่าสาธารณูปโภค	90,625.00
ค่าสมาชิกวารสาร	24,378.00
ค่าเสื่อมราคา	1,873,631.64
ค่าโฆษณาและส่งเสริมการขาย	13,740,543.00
ค่าสอบบัญชี	136,700.00
เงินสมทบประกันสังคม	899,340.65
ค่าเดินทางและพาหนะ	30,870.00
ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	352,767.09

ที่มา : จากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์ สาขาเชียงใหม่

ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการเพาะเลี้ยงสาหร่ายพันธุส์ไปรุลินาของบริษัทกรีนไคมอนด์ จำกัด ผู้ศึกษาได้นำงบการเงินของกิจการในปีพ.ศ. 2547 เป็นปีฐานในการประมาณการต้นทุนขาย ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ดอกเบี้ยจ่าย รายได้ โดยมีหลักเกณฑ์ในการประมาณการมีดังนี้

1) การคำนวณต้นทุนการเพาะเลี้ยงสาหร่ายพันธุส์ไปรุลินา ซึ่งต้นทุนในการเพาะเลี้ยงแบ่งออกเป็น 2 ส่วนได้แก่

1.1) ค่าใช้จ่ายในการลงทุน

1.2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

1.1) ค่าใช้จ่ายในการลงทุน

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลการลงทุนในสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนในปีพ.ศ. 2547 ประกอบด้วย ที่ดิน อาคาร เครื่องตกแต่งอาคาร โรงงาน เครื่องมือเครื่องใช้ในโรงงาน เครื่องใช้สำนักงาน และยานพาหนะ มาใช้เป็นเงินลงทุนเริ่มแรกสำหรับการประเมินโครงการ

1.2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ผู้ศึกษาได้แบ่งค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่

(1) ต้นทุนการผลิต ประกอบด้วยวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าไต่ห่วยอุปกรณ์การผลิต ในที่นี้จะคำนวณหาต้นทุนการผลิตสำหรับต่อ 1 ขวดของปี พ.ศ. 2547 ซึ่งมีวิธีการคำนวณได้ดังนี้

ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น = วัตถุดิบทางตรง + ค่าแรงงานทางตรง + ค่าไต่ห่วยอุปกรณ์การผลิต

$$\text{ต้นทุนการผลิต/กิโลกรัม} = \frac{\text{ต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น (บาท)}}{\text{ปริมาณการผลิต(กิโลกรัม)}}$$

$$\text{ต้นทุนการผลิต/ขวด} = \frac{\text{ต้นทุนการผลิต/กิโลกรัม} \times 60}{1,000}$$

หมายเหตุ สำหรับ 1 ขวดมีน้ำหนักสุทธิ 60 กรัม (1,000 กรัม เท่ากับ 1 กิโลกรัม)

เมื่อได้ต้นทุนการผลิตสำหรับ/ขวดของปี พ.ศ. 2547 จะนำตัวเลขต้นทุนที่ได้ไปประมาณการต้นทุนการผลิตสำหรับ/ขวด ในปี พ.ศ. 2548-25556 ตามนโยบายของบริษัทต่อไป

(2) ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ประกอบด้วย เงินเดือน และสวัสดิการ ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษาเครื่องจักร ค่าสาธารณูปโภค ค่าสมาชิกวารสาร ค่าโฆษณา และส่งเสริมการขาย ค่าเสื่อมราคา ค่าสอบบัญชี เงินสมทบประกันสังคม ค่าเดินทางและค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด ซึ่งได้นำข้อมูลมาจากหมายเหตุประกอบงบการเงินของบริษัท กรีนโดมอนด์ จำกัด ปีพ.ศ. 2547 มาเป็นปีฐานเพื่อประมาณการค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารตามนโยบายของบริษัทในปีพ.ศ. 2548-25556 ต่อไป

2) การคำนวณดอกเบี้ยจ่าย ในการคิดคำนวณหาดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากการกู้ยืมเงิน เพื่อมาลงทุนเพิ่มในปี พ.ศ. 2547 ต้องพิจารณาตามข้อตกลงในการชำระดอกเบี้ยจ่ายระหว่าง ธนาคารกับบริษัท โดยแยกการคำนวณดอกเบี้ยจากการกู้ยืม 2 ครั้ง คือ

ครั้งที่ 1 จากวงเงินกู้ 18,000,000 บาท เมื่อปี พ.ศ. 2546 โดยกำหนดจ่ายชำระ เงินต้นและดอกเบี้ย ปีละ 1,800,000 บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี เป็นระยะเวลา 15 ปี

ครั้งที่ 2 จากวงเงินกู้ 8,925,000 บาท เมื่อปี พ.ศ. 2547 โดยกำหนดจ่ายชำระ เงินต้นและดอกเบี้ย ปีละ 870,000 บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 5 ต่อปี เป็นระยะเวลา 15 ปี วิธีการ คำนวณมีดังนี้

$$\text{ดอกเบี้ยจ่าย} = \text{เงินต้น} \times \text{อัตราดอกเบี้ย} \times \text{ระยะเวลา}$$

3) ประเมินการรายได้ จะเป็นการประมาณการรายได้ของ ปีพ.ศ. 2548-2556 ซึ่งต้องพิจารณาจากปริมาณการขาย และราคาขายต่อหน่วย

31) คำนวณหาปริมาณการขาย โดย คำนวณจาก

$$\text{ปริมาณการขาย} = \text{ปริมาณการขายให้กับผู้จำหน่าย H-Life} + \text{ปริมาณการขายของบริษัทในตรา GD-1}$$

เนื่องจากปริมาณที่ผลิตได้จะนำไปจำหน่ายในงวดการผลิตทั้งหมด ทำให้ไม่มี สินค้าคงเหลือ หรืองานระหว่างทำ โดยมีการจัดจำหน่ายให้ผู้จำหน่าย H-Life ในอัตราร้อยละ 60 และจำหน่ายในตรา GD-1 ร้อยละ 40 ของปริมาณการผลิต และได้นำปริมาณการขายปีพ.ศ. 2547 มาประมาณการตามนโยบายของบริษัทในปีพ.ศ. 2548-2556 ต่อไป

32) ราคาขายต่อหน่วย

บริษัทได้ทำสัญญาการจำหน่ายสำหรับฮาร์ดแวร์ให้กับผู้จำหน่าย H-Life โดยจะทำการปรับราคาขายทุก 3 ปี โดยจะปรับราคาเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 6 แต่ไม่เกินร้อยละ 15 ของราคาเดิม ส่วนราคาขายของสำหรับ GD-1 จะปรับราคาขายเพิ่มขึ้นทุก 3 ปี ในอัตราร้อยละ 10 ของราคาเดิม

33) รายได้จากการจำหน่าย

รายได้จากการจำหน่ายสำหรับฮาร์ดแวร์ ของบริษัทได้มาจากการรับผลิต ให้กับผู้จำหน่าย H-Life และ GD-1 คิดคำนวณได้จาก

$$\text{รายได้จากการจำหน่าย} = \text{ปริมาณขาย} \times \text{ราคาขายต่อหน่วย}$$

4) การประมาณการกระแสเงินสดสุทธิ คำนวณได้จาก กระแสเงินสดรับ และกระแสเงินสดจ่าย เพื่อหากระแสเงินสดสุทธิในงวด แล้วนำผลที่ได้ไปประเมินผลตอบแทนจากโครงการลงทุนโดยมีวิธีการคิดคำนวณ ดังนี้

$$\text{กระแสเงินสดสุทธิ} = \text{กระแสเงินสดรับ} - \text{กระแสเงินสดจ่าย}$$

5) การประเมินผลตอบแทนจากโครงการลงทุน การประเมินโครงการใช้วิธีการศึกษา 3 วิธี คือ

5.1) ระยะเวลาคืนทุน คำนวณโดยการหากระแสเงินสดสุทธิที่ได้รับจากโครงการว่าใช้ระยะเวลานานเท่าไรจึงจะคุ้มกับรายจ่ายลงทุนเริ่มแรกพอดี และการคำนวณจะไม่คำนึงถึงมูลค่าของเงินตามเวลาของกระแสเงินสดตลอดช่วงอายุโครงการ

5.2) มูลค่าปัจจุบันสุทธิ คำนวณโดยเปรียบเทียบมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดรับกับกระแสเงินสดจ่ายของการลงทุน โดยคิดอัตราลดตามอัตราผลตอบแทนที่หน่วยธุรกิจต้องการ สูตรที่ใช้ในการคำนวณ คือ

$$NPV = \sum_{t=0}^n \frac{(R_t - C_t)}{(1+i)^t}$$

NPV	=	มูลค่าปัจจุบันสุทธิของเงินลงทุน
R_T	=	ผลตอบแทนในปีที่ T
C_T	=	เงินลงทุนสุทธิในโครงการปีที่ T
I	=	อัตราส่วนลดหรืออัตราดอกเบี้ย
T	=	ปีของโครงการ คือปีที่ 0, 1, 2, 3,N
N	=	อายุของโครงการ

ในการประเมินผลการคำนวณมูลค่าปัจจุบันมีค่าเป็นบวก แสดงว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่ได้รับจากโครงการสูงกว่าอัตราส่วนลด ก็จะยอมรับโครงการ แต่ถ้ามูลค่าปัจจุบันมีค่าเป็นศูนย์หรือติดลบ แสดงว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนที่ได้รับต่ำกว่าอัตราส่วนลด ก็จะไม่ยอมรับโครงการควรล้มเลิก

5.3) อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ เป็นอัตราผลตอบแทนที่ทำให้มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนหรือกระแสเงินสดรับสุทธิเท่ากับมูลค่าปัจจุบันของต้นทุนหรือกระแสเงินสดจ่ายสุทธิ สูตรที่ใช้ในการคำนวณ คือ

$$IRR = \sum_{t=0}^n \frac{(R_t - C_t)}{(1+i)^t} = 0$$

IRR	=	อัตราผลตอบแทนภายในของโครงการ
R_T	=	ผลตอบแทนในปีที่ T
C_T	=	เงินลงทุนสุทธิในโครงการปีที่ T
I	=	อัตราส่วนลดหรืออัตราดอกเบี้ย
T	=	ปีของโครงการ คือปีที่ 0, 1, 2, 3, N
N	=	อายุของโครงการ

ในการประเมินผลการคำนวณอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการจะพิจารณาโครงการที่มีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงสูงกว่าอัตราผลตอบแทนขั้นต่ำที่ต้องการจากการลงทุนหรือค่าของทุน แต่ถ้าอัตราผลตอบแทนภายในของโครงการที่คำนวณได้ต่ำกว่าก็ไม่ควรตัดสินใจลงทุนในโครงการนั้น